

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تکنولوژی و کارگاه ریخته‌گری

رشته‌های ساخت و تولید - نقشه‌کشی عمومی

گروه تحصیلی مکانیک

زمینه صنعت

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۱۵۵۵

عنوان و نام پدیدآور :	تکنولوژی و کارگاه ریخته‌گری {کتاب‌های درسی}، برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش؛ مؤلفان: جمشیدعلی محمدی، امیریاحی؛ {برای} وزارت آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.
مشخصات نشر :	تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری :	۱۴۸ صفحه، ۲۹×۲۲ س.م.
فروست :	شاخه فنی و حرفه‌ای
شابک :	۹۷۸-۰-۵۲۱۸۱-۶
یادداشت :	رشته ساخت و تولید و نقشه‌کشی عمومی زمینه صنعت
موضوع :	ریخته‌گری - راهنمای آموزشی (متوسطه)
شناسه افزوده :	علی محمدی، جمشید، ۱۳۳۸.
شناسه افزوده :	ریاحی، امیر، ۱۳۵۳.
شناسه افزوده :	الف: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی. ب: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش
شناسه افزوده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
رده‌بندی کنگره :	TS ۲۲۰/۲ ۱۳۹۰
رده‌بندی دیوبی :	۳۷۳
شماره کتاب‌شناسی ملی :	۲۳۵۶۴۹۹

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :
پیشنهادها و نظرهای خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

tvoccd@roshd.ir
www.tvoccd.medu.ir

پیام‌نگار (ایمیل)
وبگاه (وبسایت)

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

عنوان و کد کتاب : تکنولوژی و کارگاه ریخته گری - ۳۵۷/۶ و ۴۸۷/۳

مؤلفان : امیر ریاحی، جمشید علی محمدی

اعضای کمیسیون تخصصی : غلامحسن پایگانه، رضا حیدر زاده آرانی، حسن طبیب زاده، حسن امینی، حسن آقابابایی و اسدالله عابدی
آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۰۹۱۱۶۱-۸۸۸۳، دورنگار : ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : سید احمد حسینی

رسام : امیر ریاحی، مریم دهقان زاده

طراح جلد : طاهره حسن زاده

صفحه آرا : خدیجeh محمدی

حروفچین : سیده فاطمه محسنی

مصحح : مریم جعفرعلیزاده، شهلا دلایی

امورآماده سازی خبر : سپیده ملک ایزدی

امورفنی رایانه‌ای : حمید ثابت کلاچاهی، پیمان حبیب پور

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن : ۰۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۰۵-۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ دوم ۱۳۹۳

حق چاپ محفوظ است.

ISBN: 978-964-05-2181-6

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۸۱-۶

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتكای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی «قدس سرہ الشریف»

فهرست

صفحه

۱

۳

۱۴

۲۴

۳۱

۳۶

۴۶

۵۴

۵۹

۶۴

۷۵

۸۴

۸۸

۹۲

۹۷

۱۰۳

۱۱۰

۱۱۴

۱۱۹

عنوان

مقدمه

جلسه ۱ : آشنایی با کارگاه ریخته گری و تجهیزات آن

جلسه ۲ : آماده سازی مخلوط ماسه قالب گیری

جلسه ۳ : نحوه کوبیدن ماسه داخل درجه

جلسه ۴ : ایجاد احجام هندسی با ابزارهای قالب گیری

جلسه ۵ : قالب گیری مدل مکعب ساده

جلسه ۶ : قالب گیری مدل با سیستم راهگاهی

جلسه ۷ : قالب گیری مدل با سطح جداش غیر یکنواخت با سیستم راهگاهی

جلسه ۸ : قالب گیری مدل های دو تکه مقارن

جلسه ۹ : آشنایی با کوره های ریخته گری

جلسه ۱۰ : عملیات ذوب و ریخته گری

جلسه ۱۱ : قالب گیری و ریخته گری مدل با ماهیچه سر خود (ایستاده)

جلسه ۱۲ : قالب گیری و ریخته گری مدل با ماهیچه سرخود آوینز

جلسه ۱۳ : تمیز کاری

جلسه ۱۴ : ماهیچه سازی

جلسه ۱۵ : قالب گیری و ریخته گری مدل با ماهیچه افقی

جلسه ۱۶ : ماهیچه سازی به روش سرد (روش CO₂)

جلسه ۱۷ : قالب گیری و ریخته گری مدل با ماهیچه عمودی با دو تکیه گاه

جلسه ۱۸ : عیوب قطعات ریختگی (۱)

- جلسه ۱۹ : عیوب قطعات ریختگی (۲)
جلسه ۲۰ : قالب‌گیری و ریخته گری مدل ماهیچه دار با استفاده از چپت
جلسه ۲۱ : قالب‌گیری و ریخته گری مدل با قطعات آزاد
جلسه ۲۲ : بازدیدو آشنایی با تولید انبوه قطعات صنعتی در کارخانجات ریخته گری
جلسه ۲۳ : پوشش دادن قالب
جلسه ۲۴ : ریخته گری در قالب دائم
جلسه ۲۵ : قالب‌گیری و ریخته گری مدل های تبعییری (فومی)
جلسه ۲۶ : قالب‌گیری و ریخته گری مدل با ماهیچه متحرک (برگردان) - مدل پولی
جلسه ۲۷ : قالب‌گیری و ریخته گری مدل های صفحه‌ای
جلسه ۲۸ : قالب‌گیری و ریخته گری مدل استوانه ای شکل
جلسه ۲۹ : قالب‌گیری و ریخته گری مدل های چند تکه
جلسه ۳۰ : بازدید از کارخانجات صنعتی ریخته گری
منابع و مأخذ